

درباره یک شایعه عجیب در تهران

اگر شما هم جزء منتظران اتصال به اینترنت استارلینک هستید بهتر است بدانید که وصل شدن به این سیستم ارتباطی - حتی در صورت مجاز بودن استفاده از آن در ایران- از جهات مختلفی برای کاربران به صرفه نیست. در روزهای اخیر خبرهایی مبنی بر ورود گیرنده‌های استارلینک به ایران منتشر شده که حاکی از حساسیت و وابستگی مردم به استفاده از شبکه اینترنت است. برای درک بهتر این وابستگی باید اشاره‌ای به آزمایش‌های اجتماعی کنیم که در آنها به افراد می‌گویند باید فقط چند ساعت بدون اینترنت در یک اتاق سپری کنید تا میزان تاب‌آوری شما را بسنجیم. این یعنی اینترنتی که تا چند دهه قبل به زحمت می‌شد مقداری از آن را تهیه کرد، حالا دیگر عدم دسترسی چندساعته به آن به مثابه امتحانی سخت قلمداد می‌شود که از آن خروجی‌های روانشناسی و اجتماعی گرفته می‌شود. این موضوع باعث شده حساسیت‌های مردم نسبت به هر موضوعی که ارتباطی با اینترنت دارد، به شکل فزاینده‌ای بالا رود. آخرین مصداق این حساسیت جمعی، پیگیری پروژه استارلینک است. پروژه‌ای که از سال ۲۰۱۵ کلید خورد، سال ۲۰۱۸ اولین ماهواره‌هایش به فضا فرستاده شد و حالا حدود ۶ هزار ماهواره فعال در اطراف زمین دارد. استارلینک یک منظومه ماهواره‌ای است که از سوی شرکت اسپیس ایکس برای ارائه اینترنت ماهواره‌ای شکل گرفته و سرعت بالایی دارد و (فعلا) بدون محدودیت دسترسی به وبسایت‌ها کار می‌کند. آزاد بودن دسترسی‌های اینترنت ماهواره‌ای در مقابل فیلترینگ پلتفرم‌های مختلف در ایران مهم‌ترین عاملی است که باعث شده ایرانیان با جدیت پروژه استارلینک را دنبال کنند. مسائل زیادی مثل سازوکار استفاده از این سیستم، آینده ارتباطی کشور، امنیت و دسترسی به آن وجود دارد. طی گفت‌وگو با محمد کشوری، کارشناس حوزه ارتباطات به بررسی این مسائل پرداخته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

«استارلینک»مکمل» پوشش دسترسی به اینترنت است

محمد کشوری معتقد است مساله استارلینک از جهاتی خیلی پیچیده نیست و بالاخره مسیری برای استفاده از اینترنت است، او در این باره توضیح داد: «هرچند استارلینک به ایران سرویس نمی‌فرشود و فکر می‌کنم اعلام هم کرده است، طبق قوانین ای‌تی‌یو باید برای این کار مجوز داشته باشند و از این جهت به کاربران ایرانی سرویس نمی‌فرشند. حالا اینکه کسی از کشور دیگری بخرد و به ایران بیاورد، تا الان ممکن بوده و از این جهت خبرهای استفاده از آن در ایران پخش می‌شود. در مجموع اینترنت ماهواره‌ای در دنیا نه به عنوان جایگزین گسترده اینترنت زمینی بلکه به عنوان تکمیل پوشش دسترسی اینترنت شناخته می‌شود. یعنی جاهایی که دور افتاده‌اند و به هر دلیلی کیفیت و قیمت اینترنت خوب نیست، بتوانند از این سرویس استفاده کنند. مفهوم و هدف منظومه‌های ماهواره‌ای همین است که بتوانند خدمات‌شان را به جاهایی که کیفیت سرویس خوب نیست ارائه دهند.

استارلینک می‌تواند برای حکمرانی در کشور پالش برانگیز باشد

این کارشناس حوزه ارتباطات با فیلترینگ را عامل جلب توجه این موضوع در کشور ما دانسته و توضیح داد: «در کشور ما چون فیلترینگ از حدی بالاتر رفته و برای کاربران آزادهنده شده، این گزینه مطرح‌شده که بروند استارلینک را از کشور دیگری خریداری کنند و بیاورند در ایران استفاده کنند. به نظر من اینکه ما فکر کنیم استارلینک یک راهکار جایگزین برای اینترنت معمولی است که ما داریم، برای تعداد بالای یعنی در حساب چند میلیون نفر، امکان‌پذیر نیست؛ لاقال در کوتاه‌مدت یعنی تا پنج سال آینده، اصولا استارلینک هم نمی‌گوید من آی‌مپ که شمارد کشورتان از اینترنت زمینی استفاده نکند. اصلا نه این ظرفیت را دارد که بخواهد به کل دنیا به این شکل سرویس دهد و نه منطقی است و نه اصلا اصول رفاقتی این اجازه را نمی‌دهد اپراتورهایی که میلیاردها دلار در هر کشوری سرمایه‌گذاری کرده‌اند، حذف شوند و همه به سرویسی مثل استارلینک وابسته شوند. در کشور ما مساله این نیست که استارلینک بتواند چند میلیون کاربر بگیرد و شاید امکان‌پذیر هم نیست. اما قطعاً اگر شرایط طوری پیش برود که بتواند چندصدهزار کاربر بگیرد، از نظر مدیریت و اعمال حاکمیت بر شبکه اینترنت، قطعاً برای حکمرانی و دولت چالش‌برانگیز است و کلامساله مدیریت شبکه در شرایط بحران و فیلترینگ را دچار مشکل می‌کند و از این جهت این یک هشدار است، اما اغراق هم نباید کرد. اینکه بگوییم می‌آید و جای اینترنت معمولی را می‌گیرد، کیفیتش در آن حد نیست. مثلاً من دیدم برخی می‌گویند یک مجتمع این دستگاه را بگیرد و بین ۱۰ واحد تقسیم شود. اصلا کیفیت استارلینک این‌گونه نیست، نه فقط استارلینک، بلکه هر اینترنت ماهواره‌ای که بتواند بین ۱۰ واحد تقسیم شود که شاید هر واحد هم دو سه کاربر یا دو سه دستگاه در ساعات پیک از اینترنت استفاده می‌کنند یعنی مثلاً ۳ دستگاه در ساعات پیک، نیاز بالایی به پهنای باند دارد که بتواند پوشش دهد و مهم‌تر اینکه اصطلاحاً «reliable» باشد و در شرایط مختلف آب‌وهوایی و ساعات مختلف روز کار کند مثل فیبرنوری نیست که بتواند پهنای باند تضمین شده‌ای به کاربر بدهد. حتماً بسته به جایی که کاربر قرار گرفته و شرایط آب‌وهوایی و چیزهایی مثل این، کیفیت می‌تواند مقداری تغییر کند. حالا این تغییر کیفیت زمانی که یک یاد و نفر از آن اشتراک استفاده می‌کنند، چندان مهم نیست اما وقتی گفته می‌شود بین ۱۰ واحد اینترنت تقسیم کنیم، این گزینه هادر عمل شدنی نیست که بتواند کیفیت خوبی نیز ارائه دهد. نه باید اغراق کرد در اینکه استارلینک چه قابلیت‌هایی دارد و نه باید آن را کوچک شمرد، یعنی نگوییم مهم نیست و در ایران طبق قوانین جهانی ممنوع است. درست است که طبق این قوانین باید فرید مجوز بگیرد اما خیلی راحت می‌تواند از کشور دیگری آن را تهیه کند و بیاورد و خود شرکت استارلینک هم می‌تواند چشمش را بر این موارد ببندد. چون می‌گویند من به ایران نمی‌فروشم ولی وقتی کسی از جای دیگری این دستگاه را می‌خرد و به ایران می‌آورد به من مربوط نیست. هرچند می‌تواند آنها را شناسایی کند اما خیلی راحت هم می‌تواند بگیرد به من مربوط نیست، در مجموع اینکه این چند روز اخیر این موضوع مقداری مطرح شده و خیلی هم بولد شده و به آن می‌پردازند، علتش هم مشخص نیست اما در صورت باید تحلیلی متعادل و با دیدن هر دو سمت ماجرا داشت و اغراق نکرد.»

تعدنامه حسن انجام دوره زردنتی، خلاف مصوبه عدالت اداری است

دور زدن قانون ممنوع

زینب مرزوقی

خبرنگار گروه نقد روز

زمستان سال گذشته بود که سیامک بهروان، زردنت سال اول روانپزشکی به دلیل عدم ارائه ضامن برای حسن انجام تعهدات دوره دستکاری تحت فشار قرار گرفت و در نهایت دست به خودکشی زد. اکثر افرادی که دوره زردنتی را گذرانده‌اند بر این باورند که شرایط سخت دوره زردنتی، گاهی اوقات از تحمل افراد خارج می‌شود و فرد برای پایان بخشیدن به مشکلات دوره زردنتی، به زندگی اش نیز پایان می‌بخشد. ازجمله مشکلات دوره زردنتی فشار بیش از حد و خارج از تحمل سال بالایی‌ها به سال پایینی‌ها، توهین سال بالایی‌ها، بی‌مسئولیتی اساتید، کشیک‌های طولانی مدت و بدون استراحت، مشکلات مالی و البته تعهد غیراصولی برای ارائه خدمت است.

تعهد یک طرفه به خدمت در دوره زردنتی و چالش‌های آن

در شرایطی که دسترسی عادلانه‌ای به پزشکان متخصص کشور وجود ندارد و در برخی رشته‌ها مانند طب اورژانس، بیهوشی و اطفال در مناطق محروم زنگ خطر کمبود متخصص به صدا درآمده است، وزارت بهداشت برخلاف رای دیوان عدالت اداری، شرایط عجیب و غریبی برای تحصیل در دوره دستکاری وضع کرده است. در بخشنامه وزارت بهداشت، این وزارتخانه برای دانشجویان دوره زردنتی دو نوع وثیقه در نظر گرفته است که دانشجو برای گذراندن دوره خود، ملزم به تامین یکی از این وثایق هستند. اول، تعهد حضری همراه با دو ضمانت کارمند رسمی غیر بانکنسخته با سابقه کمتر از بیست سال و دوم تعهد محضری به همراه تودیع وثیقه ملکی است. بهانه وزارت بهداشت برای گرفتن این تعهدات، ملزم کردن دستیاران و پزشکان جوان به ارائه خدمت است. در صورتی که همین ماجرا اساساً باعث می‌شود پزشکان جوانی که از تمکن مالی بالایی برخوردار نیستند یا به ضامن رسمی دسترسی ندارند، از ادامه تحصیل بازمانند؛ چراکه در دسر دوره دستکاری تمام زندگی شخصی و کاری‌شان را به خطر خواهد انداخت. البته این ماجرا حتی برخلاف شعراها و برخی تصمیمات چندسال اخیر وزارت بهداشت مانند افزایش ظرفیت‌ها برای جبران کمبود پزشک است. وزارت بهداشت در یک سمت ماجرا ظرفیت دوره دستکاری را افزایش می‌دهد و در یک سمت دیگر ماجرا، برخلاف رای دیوان عدالت اداری همچنان برای ارائه خدمت دستیاران جوان از آنها ضامن یا ضمانت‌نامه مالی سنگین می‌خواهد. قسمت دردناک ماجرا اینجاست که اگر زردنت در دوره تحصیل یا در دوره گذراندن طرح فوت شود، ضامن‌ها باید هزینه سالانه تحصیل و کمک‌هزینه تحصیلی فرد را بپردازند.

از این‌گذشته اگر فردی برای تحصیل در یکی از تخصص‌ها اقدام کند و پس از یک سال مثلاً به این نتیجه برسد که متخصص اعصاب و روان خوبی نخواهد شد یا اساساً به تخصص مذکور اشراف جامعی نخواهد داشت، همچنان به دلیل تعهد به بازگشت هزینه سالانه و کمک هزینه تحصیلی، امکان انصراف ندارد؛ چراکه باید به ازای هرسال تحصیل رقمی نزدیک به ۸۰۰ میلیون تومان بپردازد. پرشش اصلی و اساسی در این ماجرا این است که

استارلینک هست اما فعلاً کم است

نیاز نیست به وسیله استارلینک به فیلترینگ فشار بیاوریم

یکی از موضوعاتی که باعث شده پروژه اینترنت ماهواره‌ای به این شدت در ایران مورد توجه واقع شود مساله فیلترینگ است. کشوری با بیان اینکه فیلترینگ فعلی آنقدر ایراد دارد و صدای همه ذی‌نفعان از اپراتور، مسئولان و مردم را درآورده است، افزود: «به‌نظم خیلی نیاز نیست درباره استارلینک برای فیلترینگ اغراق شود. ما مساله‌ای در کشور داریم که باعث آزار و اذیت و محل چالش شده و این را باید خودمان حل کنیم. البته استارلینک تا یک حدی قابلیت‌ها و تهدیداتی دارد و این درست است، اما مساله فیلترینگ را باید حل کنیم. نه با رهاکردش درست می‌شود و نه با اینکه هر روز بخواهیم چیزی در رسانه‌ها پرتنگ کنیم که این مشکل را بیشتر تحت فشار قرار دهیم. نظر سنجی‌های معتبر وجود دارد و نظر مردم مشخص است. نظر برخی مسئولان به‌ویژه دولت فعلی که این موضوع یکی از شعارهایش بود هم واضح است، به قول آقای رئیس‌جمهور باید کارشناسان پیشنهاد دهند و بحث و جمع‌بندی کنند و حل‌راهی را به شورای عالی فضای مجازی به عنوان نهاد حاکمیتی مسئول سیاستگذاری قضیه ارائه کنند و براساس آن تصمیم گرفته شود. لاقال فرآیند و مسیر این راه‌حل مشخص است.»

کشوری در ادامه با بیان اینکه برخی از مردم در کشورهای خارجی از آن استفاده می‌کنند، گفت: «اگر مثلاً کشوری ۱۰ میلیون اشتراک اینترنت دارد، از این ۱۰ میلیون ممکن است ۵۰ تا صدهزار استارلینک وجود داشته باشد. اصلاً این‌گونه نیست که ظرفیت نیازی که آن ۱۰ میلیون کاربر دارند، ظرفیت زمینی را کنار بگذارید و بیشتر نیاز را با اینترنت ماهواره‌ای پوشش دهید. مثلاً در کشور ما ممکن است اینترنت روستایی در روستایی دورافتاده را خیلی راحت و با هزینه‌ای کمتر با اینترنت ماهواره‌ای پوشش داد؛ این درست است. اما مثلاً اینکه کسی بیاید و در قلب پایتخت کشور که می‌تواند به راحتی اینترنت فیبر نوری داشته باشد بگوید من به این وصل می‌شوم، نه از نظر فنی و نه از لحاظ اقتصادی و در کل از هیچ نظری معقول نیست.»

در برخی نقاط استفاده از استارلینک به صرفه است

با وجود بسترهای زمینی پسر سرعت و ارزان اینترنت مثل فیبر نوری، دلایلی وجود دارد که باعث می‌شود استفاده از استارلینک برای عموم مردم کشورهای مختلف به صرفه نباشد. کشوری مجاری استفاده از سیستم‌های مختلف اینترنتی را مشابه سیستم حمل‌ونقل دانسته و ادامه داد: «در کشور ما سبندی از محصولات حمل‌ونقلی وجود دارد. حالاً ممکن است یک پست هوایی باهلی کوپتر هم باشد، این پست هوایی با هلی کوپتر برای محموله‌های خاص در شرایط خاص است. این‌گونه نیست که ما سیستم ریلی و اتوبوس بین شهری را تعطیل کنیم و بگوییم هلی‌کوپتر بهتر و سریع‌تر است. بله ویژگی‌های خوبی دارد اما هیچ کشوری همه حمل‌ونقل پستی خود را به سمت هلی‌کوپتر نمی‌برد و جاهایی هم به صرفه است که با قطار و هواپیما و حمل‌ونقل جاده‌ای انجام شود. اینترنت هم شبیه همین است. چرا در کشور ما از لحاظ رسانه‌ای این موضوع داغی شده؟ چون ما اینترنت زمینی ماو اینترنتی که استارلینک ارائه می‌دهد، فرق مهمی وجود دارد که بخش مهمی از سایت‌های فیلتر شده در آن قابل دسترس است، این باید حل شود. اگر این حل شود، چه کسی در کشور ما به سمت اینترنت ماهواره‌ای می‌رود؟ مگر کسی که در جایی دورافتاده باشد

که کابل فیبر نوری به آن نرسد یا اینترنت همراه به دلیل تعداد پایین کاربر در آن ناحیه دورافتاده توجیه نداشته باشد. یعنی شما یک دکل ۵ میلیارد تومانی بزنید برای اینکه بتوانید ۱۰ خانوار را پوشش دهید. در حالی‌که اگر به آنها چند گیرنده اینترنت ماهواره بدهید خیلی به صرفه‌تر است.»

اینترنت ماهواره‌ای گسترده، ظرفیت وحشتناکی می‌خواهد

همان‌طور که اشاره شد استفاده از اینترنت ماهواره‌ای در کشورهای دیگر هم محدود است. محمد کشوری درباره وضعیت استفاده از استارلینک در کشورهای خارجی گفت: «در آلمان استارلینک فعال است. من سرچ نکردم اما حتماً تعداد کاربران آن پایین است. کسی هم که استفاده می‌کند احتمالاً در حاشیه شهر یا منطقه‌ای دورافتاده است. ممکن هم هست کسی در شهر باشد اما حتماً دلیل خاصی دارد. چون وقتی کسی می‌تواند فیبر نوری و اینترنت ۵G با کیفیت بگیرد، دلیلی ندارد که اینترنت ماهواره‌ای بگیرد. مگر اینکه نکته خاصی وجود داشته باشد. به همین دلیل تعداد کاربران اینترنت ماهواره‌ای نسبت به اینترنت زمینی عدد پایینی است. اینترنت ماهواره‌ای این ظرفیت را ندارد که بخواهد جایگزین اینترنت زمینی شود. مثل تلویزیون نیست، تلویزیون چون به صورت Broadcast است یعنی صرفاً فرستنده است و امواج را پخش می‌کند، از این جهت مهم نیست. مثلاً وقتی ایستگاه شبکه ماهواره‌ای ارائه‌اندازی شود، در زمین چه یک نفر تلویزیون خود را وصل کند و چه یک میلیون نفر، هیچ فرقی ندارد. اما در اینترنت چون مسیر اختصاصی دو طرفه می‌خواهد، یعنی اگر نفر به استارلینک وصل شود، یک ظرفیت اشغال می‌کند و اگر یک میلیون نفر وصل شوند، یک میلیون برابر ظرفیت اشغال می‌کند و شاید امکان پاسخگویی به آن نیاز به تعداد خیلی بالاتر داشته باشد. اما تلویزیون این‌گونه نیست و یکطرفه است. بنابراین این‌گونه که در تلویزیون، تلویزیون‌های ماهواره‌ای جایگزین سیستم‌های زمینی (terrestrial) شدند، در اینترنت به دلایل مختلف این فرآیند امکان‌پذیر نیست. در تلویزیون هزینه سیستم زمینی بیشتر است اما در اینترنت این‌گونه نیست. چون در تلویزیون شما صرفاً به صورت یکطرفه پخش می‌کنید و اگر فرستنده بگذارید، یک میلیارد نفر هم می‌توانند ببینند. ولی در اینترنت این‌گونه نیست و شما اگر یک فرستنده بگذارید یک میلیارد نفر باید یک میلیارد گیرنده داشته باشند و یک میلیارد مسیر اختصاصی ایجاد شود. بنابراین ظرفیت فوق‌العاده وحشتناکی می‌خواهد که اصلاً امکان‌پذیر نیست.»

فیبر نوری را نمی‌شود کنار زد

جایگزینی اینترنت استارلینک در آینده با اینترنت زمینی هم محل سوال کاربران است. کشوری در پاسخ به اینکه آیا ممکن است در آینده با پیشرفت تکنولوژی این سیستم‌های اینترنتی جایگزین شوند، گفت: «من بعید می‌دانم اما همه کشورهای دنیا اپراتورهای بزرگی روی اینترنت زمینی سرمایه‌گذاری کرده‌اند و اصلاً فیبر نوری ویژگی‌هایی دارد که از لحاظ فنی قابل جایگزینی با ماهواره نیست. ولی در درازمدت ممکن است اینترنت ماهواره‌ای سهم بیشتری بگیرد. مثلاً ممکن است ۱۰ سال بعد ۱۰ تا ۱۵ درصد بازار را بگیرد اما اینکه بگوییم فیبر نوری را جمع می‌کند و جایگزین آن می‌شود، با ویژگی‌های فنی و حتی اقتصادی فیبر نوری و ماهواره جور در نمی‌آید.»

عمومی به صورت مستقیم، دستیار اخذ می‌کند. در سوی دیگر ماجرا شرایط اخذ تعهد برای تحصیل در دوره دستکاری به شکلی سخت می‌شود که فرد از ادامه تحصیل و گذراندن دوره تخصص ممکن است منصرف می‌شود؛ چراکه اولاً امکان دارد ضامن رسمی زیر بیست سال نداشته باشد، دوما احتمال دارد که وثیقه سنگین مالی را نتواند تامین کند و سوم اینکه به دلیل تعهد کاری یا حتی شرایط سخت دوره زردنتی، احتمال انصراف از دوره تحصیل وجود داشته باشد. بنابراین فرد از ترس پیش آمدن این احتمالات اصلاً به سمت ادامه تحصیل و اخذ تخصص نمی‌رود ولی البته با توجه به شرایط نیز این تصمیم، کاملاً عاقلانه و منطقی است.

چهارسال تحصیل برابر با ۳ میلیارد بازپرداخت

علیرضا لطیفی، پزشک و فعال صنفی حوزه بهداشت و درمان معتقد است که تعهد زردنتی یک تعیض واضح است. او می‌گوید: «در هیچ رشته‌ای در دو هیچ مقطع آموزشی در این کشور از کسی تعهد نمی‌گیرند که دو برابر هم خودشان مالین به اجرا در در هر چا که نهاد مسئول گفت، فرد مشغول به کار شود. اگر بخواهد انصراف دهد نیز بیش از دو برابر هزینه سالانه را باید بازگرداند. اکنون طبق فرمولی که ارائه شده است رقم بازپرداخت سالانه نزدیک به ۸۰۰ میلیون تومان است. همچنین اگر تعهداتی که نهاد مسئول اعلام کرده است، توسط زردنت اجرا نشود، دو برابر پول چهار سال تحصیل را از زردنت می‌گیرند. یعنی یک زردنت با اعداد الان باید ۳ میلیارد تومان پول بدهد. نکته جالب اینجاست که در متن این تعهدنامه آمده است که حتی پرداخت این جریمه، تعهد اجرائی انجام طرح را از دوش زردنت بر نمی‌دارد. یعنی یک نفر اگر توانایی مالی هم داشته باشد و نتواند طرح برود، باز هم دو برابر هزینه تحصیل را باید بپردازد و باز هم باید طرح بگذراند. به طور خلاصه فرد هم پول باید بپردازد و هم طرح برود.»

انگار هدف آموزش نیروی انسانی نیست

لطیفی عنوان می‌کند: «ما نمی‌گوییم که طبق قانون عمل نکنید، بلکه تمام حرف مان این است که فراتر از قانون عمل نکنید. ما جرایمی است که اصلاً نمی‌گوییم پزشک تعهدات قانونی خود را نگذراند، بلکه می‌گوییم تعهدات پزشک نیز مانند سایر رشته‌های پزشکی منطقی باشد. تعهدنامه‌ای مقابل پزشک قرار می‌گیرد و به او می‌گویند که دو ضامن با شرایط خاص و ضمانت‌نامه ملکی بیاورد. اگر به هر دلیلی، زردنت نتوانست ادامه تحصیل دهد یا اصلاً قصد انصراف از تحصیل داشته باشد، سرعاً با ضامن‌ها زردنت تماس می‌گیرند که هزینه تحصیل را بازگردانند. یعنی انگار هدف آموزش نیروی انسانی نیست و تنها هدف پیدا کردن نیروی کار رایگان است. در دوره زردنتی چهار سال فرد کار کرده، بیمار دیده و بیمارستان اداره کرده است. چرا باید همچنان از زردنت بخواهند تا هزینه تحصیلش را بازگردانند؟ هزینه تحصیل سالانه زردنت ۲۱۲ میلیون تومان اعلام شده است. هزینه‌های بیمارستان‌ها هم قرار است از زردنت اخذ شود؟ مثلاً بیست‌هزار عدد چیست؟ زردنتی که خدمات ارائه کرده و آسیب روحی، روانی و خانوادگی در این مدت دیده است... چرا باید چنین هزینه‌ای برگردد؟ دلیل این است که این تعهدنامه یک طرفه است و وزارت بهداشت تنها از زردنت تعهد

می‌گیرد و هیچ تعهدی به زردنت نمی‌دهد. هیچ تضمینی وزارت بهداشت نمی‌دهد که اگر زردنت را مجبور کند در نقطه صفر مرزی مشغول به کار شود و کارانه‌اش را با تاخیر یکساله بپردازد، مثلاً به زردنت جریمه بپردازد.»

چه کسی به زردنت تعهد می‌دهد؟

این پزشک جوان ادامه می‌دهد: «هیچ تعهدی وزارت بهداشت به زردنت نمی‌دهد که مانند گازی را سرس سال اضافه کند یا به مرفق پرداخت کند. اما یک متخصص طرحی با ۱۴ الی ۱۵ میلیون تومان به نقطه صفر مرزی اعزام می‌شود و پول رفت و آمد هم حتی به عهده خود زردنت است. اگر قرار باشد زردنت در صورت انصراف یا عدم گذراندن طرح دو برابر هزینه را بپردازد پس چه کسی پاسخگویی آسیب‌ها، محدودیت‌ها، خسارت‌های روانی و مالی و سختی‌های زردنت باشد؟ تعهدنامه در اوج طرح تحول سلامت ایجاد شد. یعنی وقتی که درآمد بالاتر بود و پرداخت به زردنتی نسبتاً بهتر بود. زندگی فرد در دوره طرح نیز ارتقا پیدا می‌کرد و زردنت‌ها هم خودشان مالین به گذراندن دوره طرح بودند. اکنون وقتی وزارت بهداشت هیچ کدام از وظایف خود را نسبت به زردنت‌ها انجام نمی‌دهد، هم در دوره طرح و هم تخصص فشارها زیاد شده و امید از زردنت‌ها گرفته شده، مساله تعهدنامه‌ها جدی شده است. یعنی در همین سال‌های اخیر امثال دکتر پرستویخشی‌هایی پیدا می‌شوند که به تمام نهاد‌های مربوطه نامه زده‌اند اما در انتها به مسئولانی برخوردند که تعهدنامه را به اجرا می‌گذارند و کسی که مشکل روحی و روانی دیده است را هم مجبور به گذراندن طرح می‌کنند.»

لطیفی همچنین به این ماجرا اشاره می‌کند که در دسرهای تعهدنامه تا پس از مرگ زردنت‌ها نیز ادامه دارد. یعنی یک زردنت اگر فوت کند، باز هم باید بازپرداخت هزینه سالانه خود را توسط ضامن‌ها به وزارت بهداشت بپردازد. این پزشک در این رابطه می‌گوید: «ما در این ماجرا اصل آموزش رایگان را زیرپا می‌گذاریم. تمام استنادات ما، در ماده ۷ اصلاحیه قانون اشتغال جوانان، گفته است که هر کسی در کشور تحصیل رایگان انجام دهد... در این بین این مساله را اضافه کنم که زردنتی تحصیل به تمام معنا نیست، بلکه دوره آموزشی- مهارتی و شغلی است. یعنی زردنت هم کار می‌کند و هم مهارت‌های جدیدی می‌آموزد. به جای اینکه زردنت از سمت وزارت بهداشت خدمات بگیرد، خود زردنت باید نسبت به انجام کارها متعهد شود. مثلاً وزارت بهداشت فقط خود زردنت را بیمه درمانی می‌کند و خانواده بیمه نمی‌شوند، اما از چه محلی بیمه می‌شود؟ از محل بیمه دانشجویی بیمه می‌شود. یعنی بیمه درمانی می‌شود و بعد پس از فارغ‌التحصیلی، از محل حقوق بیمه طرح، حق بیمه درمانی کسر می‌شود. دیوان عدالت اداری رسماً اعلام کرده است که وزارت بهداشت! حق نداردی ضامن و وثیقه بگیرد، اما بلافاصله بعد از این وزیر نامه می‌زند که ضامن وثیقه را بگیرد. ترک فعل، انصاف از خدمت و عدم اجرای دستورات دیوان عدالت به هیچ به است. توجیه این است که منطقه محروم خالی می‌شود و اگر تعهد نگرییم کسی به طرح نمی‌رود. اگر کسی طرح می‌رود، با نارضایتی طرح می‌رود. مردم منطقه محروم چه گناهی کرده‌اند که باید بیمارستان‌هایشان با نیروی طرحی نارضی بر شود؟»

فرهنگ نخبگان

فرهنگ نخبگان

یکشنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۳

شماره ۴۲۳۳

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

